

Hoewel er in de parken Milwane, Hlane en Mkhaya naar gestreeft wordt de natuur zoveel mogelijk zijn gang te laten gaan, is het soms wel eens nodig om in te grijpen als het om een ziek dier gaat. Vaak worden zieke dieren door de rangers tijdens de patrouille gesignaleerd. Het dier wordt een paar dagen extra in de gaten gehouden en als het echt niet langer gaat wordt er actie ondernomen. Mickey Reilly kan in veel gevallen de dieren zelf behandelen en op één van zijn "dokter"dagen ging ik met hem mee.

We begonnen 's ochtends met een eland-antilope waarvan één van de hoorns was afgebroken. De hele groep eland-antilopen waren die nacht in de bomas (=heel groot hok) gelokt met behulp van hooi. Mick en een aantal rangers bekeken het dier

van afstand. De hoorn was bijna op de hoofdhuid afgebroken. Mick besloot het dier met een verdovingsspijfel te darten. Nadat het dier verdood was werd de rest van de kudde in een ander deel van de bomas gedreven zodat wij rustig onze gang konden gaan met de gewonde eland. Ik hielp de rangers om de eland tegen de grond te houden terwijl Mick de hoorn lossneed. Het bloedde heel erg, de wond werd ontsmet en de eland kreeg iets ontstekingsremmend toegediend. Nadat hij ook nog ingesmeerd werd met anti-teken spul, werd het weer tijd om hem een anti-verdovingsspuit te geven. Iedereen moest de bomas uit, terwijl het dier probeerde op te staan. één van de rangers hielp hem hierbij, maar de eland was zo groot en sterk, dat de ranger bijna gelanceerd werd toen het dier wegrende. De eland-antilope

bleef nog een aantal dagen in de bomas, waarnaar hij voldoende hersteld was om weer terug naar de kudde te gaan.

Aan het einde van de middag gingen we naar Hlane National Park omdat Mick had doorgekregen dat daar een zieke witte neushoorn was. De neushoorn lag op de grond en kon niet meer overeind komen. Voor de zekerheid namen we de neushoorntrailer van Mkhaya mee. Toen we aankwamen was het al donker, maar de rangers hadden de neushoorn in de gaten gehouden en wisten precies waar zij was. Het vrouwtje had een jong van ongeveer drie jaar en Mick vertelde ons dat eerst het jong in de neushoorntrailer moest. Het was anders erg moeilijk om de moeder te helpen, omdat het jong zou proberen zijn moeder te beschermen. Het jong werd verdoofd en we moesten proberen hem zo snel mogelijk in de trailer te krijgen. Alle bosjes die in de weg stonden om een rechte lijn te maken werden weggehakt, zodat de doorgang vrij zou zijn. Terwijl de rangers het hakwerk deden was mijn taak de ademhaling van de jonge neushoorn in de gaten te houden. Toen de doorgang vrijgemaakt was, kreeg het jong een doek en een touw om zijn kop. Het touw liep door de trailer naar de ander kant, waar rangers klaarstonden om te trekken. Eerst kreeg het dier een anti-dosis toegediend om weer een beetje wakker te worden, het is namelijk erg moeilijk om een slapende neushoorn van honderden kilo's zwaar een trailer in te trekken. Toen hij een beetje wakker begon te worden kregen de rangers het sein om te trekken, terwijl ik de neushoorn kleine stroomstootjes moest geven als hij niet voorwaarts wilde. Niet echt plezierig maar het was erg belangrijk dat hij zo snel mogelijk in de trailer kwam. Toen hij eindelijk binnen was, konden we beginnen met het behandelen van zijn moeder. Terwijl wij

met haar jong bezig waren, probeerde ze steeds overeind te komen om haar jong te beschermen. Dat was heel erg triest, ze moest enorme moeite doen om al haar krachten te verzamelen en overeind te komen, maar het lukte gewoon niet. Ze stortte steeds weer neer en klapte met haar kin op de grond. Dat is niet prettig als je hoofd zo zwaar is. Mick onderzocht haar en ontdekte dat zij weer drachtig was. Waarschijnlijk had ze nog een paar weken te gaan tot aan de bevalling. Zij kreeg een anti-biotica toegediend. Mick had een slecht gevoel over de overlevingskansen van deze neushoorn. Hij vertelde dat het een heel slecht teken was als een neushoorn op de grond lag en niet meer overeind kon komen. Helaas was zijn gevoel juist, het dier overleed twee dagen later. Omdat het er voor het vrouwtje slecht uitzag, en omdat ze door de naderende bevalling haar 3-jarige jong toch binnenkort zou weggagen hadden we de jonge neushoorn meegenomen naar Mkhaya. Hij leeft nu in een sectie waar zich nog meer leeftijdsgenootjes bevinden en het gaat heel erg goed met hem.

Raymond van der Meer

Neushoortje Hlane.

